

Obavijest

62. ROSE-ROTH seminar i 11. konferencija albanskog Atlantskog udruženja

Tirana, 22.-24. travanj 2006.

Pod pokroviteljstvom parlamenta Republike Albanije i uz sponzorstvo NATO Public Diplomacy Division, u Tirani je održan 62. Rose-Roth seminar pod nazivom *The New Security Challenges of the Euro-Atlantic Community from the Point of View of the Western Balkans*. Skupu je nazočilo stotinjak sudionika, među kojima predstavnici 15 zemalja članica Parlamentarne skupštine NATO-a, na čelu s predsjednikom NATO PA te 4 pridružene članice (uključujući i Hrvatsku), kao i gosti iz parlamenta Kosova te ne-parlamentarni promatrači, predstavnici 6 nacionalnih Atlantskih vijeća (uključujući Atlantsko vijeće Hrvatske), Skupštine WEU, DCAF, NATO School, OSCE, UNMIK, East-West Institute.

Ključne riječi koje su se ponavljale tijekom trodnevnog seminara bile su nastavak demokratizacije cijele regije, borba protiv korupcije i organiziranog kriminala te želja za euroatlantskim povezivanjem (članstvo u NATO-u i EU). Tako je, otvarajući seminar, predsjednica albanskog Parlamenta (Topalli) posebno naglasila kriminal i korupciju kao glavni problem Balkana, koji u bitnome otežavaju nastavak demokratizacije ukupnog društva. Suradnja u okviru A3 predstavlja konkretan primjer zajedničkog nastavka približavanja NATO članstvu. Albanski premijer (Berisha) je naglasio važnost sastajanja parlamentaraca i Rose-Roth seminara za regiju. Za Albaniju su SAD, NATO i EU glavni prioriteti i čimbenici sigurnosti u regiji. Na planu borbe protiv kriminala i korupcije, rečeno je da neće biti tolerancije te da su svi šefovi albanske mafije u zatvoru!? Izraženo je uvjerenje da je korupcija u vladi smanjenja. Na vanjskopolitičkom planu, potvrđena je privrženost borbi protiv globalnog terorizma i nastavak sudjelovanja sa snagama u Afganistanu, Iraku i BIH, odnosno suradnja u okviru A3. Izražen je stav da je rješenje statusa Kosova prilika Srbije da raščisti sa svojom prošlošću. Albanski ministar obrane (Mediu) izrazio je zadovoljstvo reformom albanskih OS i nužnost modernizacije te ponovio da je 2008. godina realna kao godina novog kruga proširenja NATO-a. Izdvajanje za OS u visini 2% GDP trebalo bi biti dostignuto do te godine.

Predsjednik NATO PA (Lellouche) ponovio je korisnost RR seminara kao važan dio NATO-ove javne diplomacije. U tom smislu će se nastaviti aktivnosti s Albanijom, Hrvatskom i Makedonijom na njihovom približavanju Savezu, kako prije summita u Rigi tako i poslije. Albanija je navedena kao ključan igrač u regionalnoj stabilnosti te je opetovano najavljeno skoro rješenje kosovskog pitanja. Pomoćnik GT NATO-a za obrambenu politiku i planira-

nje (Colston) je naglasio važnost reformi OS (realni proračun i standardi), modernizacije i suradnje unutar EAPC-a u pravcu interoperabilnosti. Iako još nema datuma za nove članice, treba nastaviti raditi na spremnosti za članstvo. NATO bi trebao ostati na Kosovu sve dok je to potrebno.

Predsjednik mađarskog Centra za euroatlantske integracije (Gyarmati) vjeruje da je sigurnosna situacija na Balkanu bolja nego ona na globalnom planu. Unutarnjopolitički status Srbije je nedefiniran kao i njen odnos sa Crnom Gorom. Kosovo će biti nezavisno prije kraja godine, a najveći problem regije je Crna Gora, budući da na najavljivanom referendumu nije jasno kako postići odgovarajuću većinu za nezavisnost, ali bi još veća katastrofa bila silom održavati zajedničku državu. Najveći gubitnik će biti demokratske snage u Srbiji. U Bosni i Hercegovini treba više strpljenja, ali se ide u pravom pravcu.

U kontekstu korupcije i kriminala kao ključnih problema regije, u nekoliko navrata se spominjala tzv. "balkanska ruta" kojom godišnje prođe heroina u vrijednosti 92 milijarde američkih dolara te je u tom kontekstu, u neformalnim razgovorima, iniciran projekt zaštite Jadrana od svih oblika kriminalnih aktivnosti što bi se moglo dodatno naglasiti unutar A3 razgovora, ali i šire.

Mladen Nakić